

Aan de voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Den Haag

9 december 2004

Ons kenmerk

S3/Dir/2004/57327

Onderwerp

Voortgangsrapportage terugvorderingsproces
dossier Rekenschap

Tijdens het Algemeen Overleg met de vaste commissie OCW van uw Kamer op 30 september 2004 heb ik toegezegd een rapportage over de voortgang van het terugvorderingsproces aan u toe te zenden zodra de fase van hoorzittingen met de instellingen is afgerond. Deze hoorzittingen zijn gehouden, nadat het voorgenomen besluit per instelling van de Minister van LNV respectievelijk van mij ten aanzien van het al dan niet volgen van het advies van de Commissie Vervolgonderzoek Rekenschap aan de betreffende instelling kenbaar was gemaakt.

De WO-sector en de BVE-sector

In de eerste week van oktober 2004 is aan alle universiteiten en BVE-instellingen (totaal 106) waar het onderzoek van de Commissie Vervolgonderzoek Rekenschap is afgerond een brief gezonden waarin het voorgenomen besluit is meegedeeld. De instellingen is de gelegenheid geboden hierop een schriftelijke reactie te sturen. Van dertig instellingen is een reactie op het voorgenomen besluit ontvangen. Bovendien zijn acht instellingen uitgenodigd om hun zienswijze ten aanzien van het voorgenomen besluit mondeling toe te lichten. Alle uitgenodigde instellingen hebben hiervan gebruik gemaakt.

Op basis van het advies van de Commissie Vervolgonderzoek Rekenschap en de schriftelijke en/of mondeling door de instellingen gepresenteerde zienswijze op het voorgenomen besluit inzake het al dan niet volgen van dit advies, is een definitief besluit genomen. In deze fase is aanvullend advies ingewonnen ten aanzien van de juridische onderbouwing van de voorgenomen besluiten in het licht van de door de instellingen aangereikte informatie. Dit definitieve besluit is in de periode van 9 november tot 21 november 2004 aan 101 instellingen in de sectoren WO en BVE verstuurd. Het besluit is een voor beroep vatbare beslissing waartegen binnen de gebruikelijke procedure van zes weken bezwaar kan worden aangetekend.

Bij vijf instellingen in de BVE-sector wordt momenteel nog aanvullend onderzoek uitgevoerd door de Auditdienst van OCW respectievelijk LNV. Dit betreft instellingen met casus waarbij door de Commissie Vervolgonderzoek Rekenschap een deelwaarneming is uitgevoerd bij een aangegeven risicopopulatie. Uit die deelwaarneming bleek zich een aantal gevallen voor te doen waarbij naar de mening van de

Commissie in strijd met wet- en regelgeving was gehandeld, en werd om die reden het niet-onderzochte deel van de risicopopulatie als onzeker bestempeld. Deze kwalificatie is aanleiding geweest om aanvullend onderzoek te laten uitvoeren naar de aangegeven risicopopulatie om de totale omvang van de onrechtmatigheid bij die casus te kunnen vaststellen. Zodra het onderzoek van de Auditdienst voor deze vijf instellingen is afgerond, zal ook aan die instellingen een terugvorderingsbeschikking worden toegestuurd.

De Commissie Vervolgonderzoek Rekenschap had op 1 april 2004 bij één instelling in de BVE-sector het onderzoek nog niet afgerond. Naar verwachting zal het afrondende onderzoek bij deze instelling in januari of februari 2005 door de Commissie worden voltooid. Zodra de rapportage door de Commissie aan mij wordt aangeboden, zal ik de Tweede Kamer hierover informeren. Ook voor deze instelling wordt getracht mijn voorgenomen besluit zo snel mogelijk na openbaarmaking van het advies van de Commissie voor te leggen aan de instelling met de gelegenheid daarop te reageren.

De HBO-sector

In de HBO-sector heeft de Commissie op 1 april 2004 voor veertig hogescholen een definitief advies uitgebracht en voor zes hogescholen nog geen, of een voorlopig, rapport in verband met het niet tijdig kunnen afronden van haar onderzoek bij deze instellingen. Het voorgenomen besluit over het al dan niet volgen van de adviezen is in de periode 22 oktober – 29 oktober 2004 aan de veertig instellingen schriftelijk meegedeeld. De instellingen is de gelegenheid geboden hierop een schriftelijke reactie te sturen. Van vijftien instellingen is een reactie op het voorgenomen besluit ontvangen. Bovendien zijn dertien instellingen uitgenodigd om hun zienswijze ten aanzien van het voorgenomen besluit mondeling toe te lichten. Alle uitgenodigde instellingen hebben hiervan gebruik gemaakt.

Op basis van het advies van de Commissie Vervolgonderzoek Rekenschap en de schriftelijke en/of mondeling door de instellingen gepresenteerde zienswijze op het voorgenomen besluit inzake het al dan niet volgen van dit advies, zal begin december 2004 een definitief besluit worden genomen. In deze fase wordt ook aanvullend advies ingewonnen ten aanzien de juridische onderbouwing van de voorgenomen besluiten in het licht van de door de instellingen aangereikte informatie. Dit definitieve besluit zal voor half december 2004 aan de veertig hogescholen worden verstuurd. Dit besluit is een voor beroep vatbare beslissing waartegen binnen de gebruikelijke procedure van zes weken bezwaar kan worden aangetekend. Door deze fasering is bij deze hogescholen geen sprake van verjaring van de mogelijkheid tot terugvordering in die gevallen waar de geconstateerde onrechtmatigheid betrekking heeft op voor bekostiging in aanmerking gebrachte studenten voor de teldatum 1 oktober 1997.

Bij de zes hogescholen waar het onderzoek op 1 december 2004 nog niet volledig door de Commissie Vervolgonderzoek Rekenschap is afgerond, heeft afstemming plaatsgevonden met de Commissie. De Commissie brengt voor die casus die ook betrekking hebben op de teldatum 1 oktober 1997 een deelrapportage uit vóór half december 2004. Om verjaring van de mogelijkheid tot terugvordering te voorkomen zal in die gevallen geen voorgenomen besluit kunnen worden voorgelegd, maar zal direct een terugvorderingsbeschikking voor het jaar 1997 worden toegestuurd in die gevallen waar het advies

van de Commissie wordt overgenomen. Naar verwachting zal de Commissie het onderzoek bij de zes hogescholen afronden in de periode eind januari/februari 2005.

Zodra de rapportages over deze zes hogescholen zijn vastgesteld en aangeboden aan mij, zal ik de Tweede Kamer hierover informeren. Bij de zes instellingen zal voor de casus die niet betrekking hebben op de teldatum 1 oktober 1997 een voorgenomen besluit worden toegestuurd waarop weer schriftelijk en/of mondeling gereageerd kan worden. Hierna zal, mede op basis van de ontvangen reacties van de instellingen, een definitief besluit worden genomen. Dit besluit is een voor beroep vatbare beslissing waartegen binnen de gebruikelijke procedure van zes weken bezwaar kan worden aangetekend.

Ik hoop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben over de voortgang van de terugvorderingsprocedure in het dossier Rekenschap. Ik zal u in maart 2005 informeren over het verdere verloop van de terugvorderingsprocedure en daarbij een kwantitatief overzicht opnemen over de omvang van het terug te vorderen bedrag in relatie tot het advies van de Commissie Vervolgonderzoek Rekenschap. Bovendien zal ik u daarbij informeren over de wijze waarop de aanbevelingen van de Commissie zijn uitgevoerd.

Mede namens de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,

De Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

(Mark Rutte)